

— Europos socialinio fondo agentūra —

PRIVAČIŲ JURIDINIŲ ASMENŲ PROJEKTŲ VYKLANČIOJO PERSONALO BEI DALYVIŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ NUSTATYMO TYRIMO ATASKAITA

2016-02-19

The logo for the European Social Fund Agency (ESFA) is displayed in a stylized, lowercase font. The letters are 'e', 's', 'f', and 'a'. The 'e' is blue, the 's' is green, the 'f' is purple, and the 'a' is orange. The letters are thick and rounded, with a slight shadow effect. The logo is positioned at the bottom of the page, above a thin horizontal line.

TURINYS

ĮVADAS.....	3
I. TYRIMO METODIKA	5
I.1 TYRIMO PRIELAIIDOS IR DUOMENŲ ŠALTINIAI	5
I.2 TYRIMO METODIKA.....	7
II. TYRIMO REZULTATAI	9
III. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ DYDŽIŲ TAIKYMAS	13

ĮVADAS

Privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių nustatymo tyrimu (toliau – tyrimas) siekiama nustatyti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektas) veiklas vykdančių bei veiklose dalyvaujančių privačių juridinių asmenų darbuotojų vidutinius darbo užmokesčio dydžius, taikytinus kaip fiksuotųjų įkainių dydžius.

Šie fiksuotieji įkainiai bus taikomi siekiant sumažinti administracinę naštą projektų vykdytojams, deklaruojantiems projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių išlaidas. Projektų veiklas dažnai trumpą laikotarpį (kartais – tik keletą valandų, pavyzdžiui, mokymuose) vykdo bei jose dalyvauja didelis skaičius asmenų, todėl darbo užmokesčio išlaidų už projektų veiklose praleistą laiką deklaravimas projektų vykdytojams teikiant, o įgyvendinančioms institucijoms tikrinant įprastus išlaidų patvirtinimo dokumentus yra neefektyvus ir daug darbo laiko sąnaudų reikalaujantis procesas. Privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių taikymas leistų ženkliai sumažinti projektų vykdytojų administracinio personalo ir įgyvendinančiosios institucijos darbuotojų laiko sąnaudas, paprasčiau planuoti projekto išlaidas rengiant paraiškas ir įgyvendinant projektus.

Šioje tyrimo ataskaitoje vartojamos sąvokos:

Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorius (toliau – EVRK 2 red.) – Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DJ-226 „Dėl ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“ patvirtintas dokumentas, kuriame ekonominės veiklos rūšys suskirstytos į sekcijas, skyrius, grupes, klases ir poklasius.

Privatūs juridiniai asmenys – juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti privačius interesus.

Viešieji juridiniai asmenys – yra valstybės ar savivaldybės, jų institucijų arba kitų asmenų, nesiekiančių naudoti sau, įsteigti juridiniai asmenys, kurių tikslas – tenkinti viešuosius interesus (valstybės ir savivaldybės įmonės, valstybės ir savivaldybės įstaigos, viešosios įstaigos, religinės bendruomenės ir t. t.)¹, įskaitant viešojo valdymo institucijas (valstybės politikai, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos, pareigūnai, valstybės tarnautojai, valstybės ar savivaldybės įmonės, viešosios įstaigos, kurių savininkė ar dalininkė yra valstybė ar savivaldybė, asociacijos, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės, kuriose valstybei ar savivaldybei priklauso daugiau kaip 50 procentų balsų visuotiniame akcininkų susirinkime), teisės aktų įgyvendinti dalyvauti viešojo valdymo procesuose (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. vasario 7 d. nutarimo Nr. 171 „Dėl viešojo valdymo tobulinimo 2014–2020 m. programos patvirtinimo“ 6 punktas)).

Tyrimo ataskaitoje nustatyti fiksuotieji įkainiai ir jų dydžiai yra universalūs ir gali būti taikomi pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonės finansuojamuose projektuose, kuriuose numatoma pripažinti tinkamomis finansuoti privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio išlaidas².

Tyrimas atliktas šiais etapais:

1. Atlikta su tyrimo objektu susijusių statistinių duomenų ir teisės aktų analizė;
2. Statistinių duomenų pagrindu nustatyti privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo fiksuotojo įkainio dydžiai;
3. Statistinių duomenų pagrindu nustatyti privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio dydžiai.

¹ Pagal Civilinio kodekso 2.34 straipsnį.

² Su darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais susijusios išlaidos.

Tyrimą atliko Europos socialinio fondo agentūra ir PPMI GROUP, UAB ekspertai pagal ūkio subjektų grupės PPMI Group, UAB, viešoji įstaiga Viešosios politikos ir vadybos institutas, UAB „PricewaterhouseCoopers“ ir PricewaterhouseCoopers Luxembourg, atstovaujamos PPMI, 2015-01-07 sutartį Nr. 14P-1 su Lietuvos Respublikos finansų ministerija. Tyrimą atnaujino Europos socialinio fondo agentūros metodinės pagalbos skyrius.

I. TYRIMO METODIKA

I.1 TYRIMO PRIELAIDOS IR DUOMENŲ ŠALTINIAI

Pagal numatomas įgyvendinti 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonės finansuojamuose projektuose numatoma patirti privačių juridinių asmenų darbuotojų darbo užmokesčio išlaidas už laiką, kurį darbuotojas praleidžia dalyvaudamas projekto veiklose, bei už laiką, kai įdarbintas darbuotojas atlieka tam tikrų projekto veiklų vykdymo funkcijas. Tokių faktiškai patirtų ir apmokėtų išlaidų deklaravimas ir patikra sukuria didelę administracinę naštą tiek projektų vykdytojams ir partneriams, tiek ir įgyvendinančiajai institucijai, kadangi, nepriklausomai nuo projekto veiklose dalyvauto laiko, būtina pateikti išsamius kiekvieno projekto vykdančiojo personalo bei dalyvio darbo užmokesčio išlaidų patvirtinimo dokumentus.

Privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai leis ženkliai sumažinti šią administracinę naštą.

Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2016 m. pradžioje Lietuvoje veikė 99 200 ūkio subjektų³, kurių didžioji dalis yra privatūs juridiniai asmenys⁴, t.y. potencialūs pagal Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonės finansuojamų projektų dalyviai. 2007–2013 metų Europos Sąjungos struktūrinės paramos laikotarpiu vykdytų projektų duomenys apie privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčių yra atsitiktiniai (nereprezentatyvūs, pavienių asmenų, apimantys ne visą ekonominės veiklos rūšims priskirtinų privačių juridinių asmenų darbuotojų darbo užmokesčių, skirtingų laikotarpių), didelės apimties bei nesusisteminti tyrimui tinkamu būdu, todėl netinkami naudoti fiksuotųjų įkainių dydžiams nustatyti. Kadangi pagal 2014–2020 m. Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioritetų įgyvendinimo priemonės finansuojamų projektų veiklose turi galimybę dalyvauti skirtingo teisinio statuso įvairių rūšių ekonominę veiklą vykdančių privačių juridinių asmenų darbuotojai, tinkamiausias būdas universaliems, patikimiems ir nesudėtingai atnaujinamiems fiksuotiesiems įkainiams nustatyti – vadovautis Lietuvos statistikos departamento oficialiosios statistikos portale <http://osp.stat.gov.lt/> skelbiamais darbo užmokesčio Lietuvos Respublikos privačiame sektoriuje (su individualiosiomis įmonėmis) vidutiniais dydžiais. Atsižvelgiant į tai, kad darbo užmokesčio vidutiniai dydžiai reikšmingai skiriasi pagal ekonominės veiklos rūšis, bei siekiant, kad nustatyti fiksuotieji įkainiai kuo geriau atitiktų faktinius darbo užmokesčio išlaidų dydžius, tyrimu nustatomi detalūs privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo ir dalyvių darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai pagal EVRK (2 red.) taikomą ekonominių veiklos rūšių klasifikavimo sistemą.

Skirtingi fiksuotieji įkainiai pagal ekonominės veiklos rūšis yra taikytini projekto vykdytojo ir partnerių darbuotojams, kurie laikomi projekto vykdančiuoju personalu bei dalyviais, o jų dydžiai nustatomi pagal projekto vykdytojo (partnerio) vykdomos pagrindinės ekonominės veiklos rūšį. Projekto vykdytojo (partnerio) vykdomos pagrindinės ekonominės veiklos rūšis identifikuojama pagal su paraiška pateikiamoje formoje „Pareiškėjo (partnerio) vykdomos ekonominės veiklos rūšis pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)“ (tyrimo ataskaitos 1 priedas) nurodytus duomenis. Tačiau fiksuotuosius įkainius, nustatytus atskiroms ekonominės veiklos rūšims, yra sudėtinga taikyti projektų dalyviams, kurie yra trečiųjų šalių (privačių juridinių asmenų) darbuotojai,

³ Duomenų šaltinis: <http://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?portletFormName=visualization&hash=23259c80-3334-42b4-9378-aa7fdf0d7f0f>

⁴ Vidaus reikalų ministerijos 2015 m. viešojo sektoriaus ataskaitos už 2014 m. duomenimis, viešojo valdymo institucijų, priskirtinų valdžios (valstybės) sektoriui skaičius 2014 m. siekė 4 369.

kadangi paraiškos teikimo metu trečiosios šalys dar gali būti neidentifikuotos, atitinkamai, jų vykdomos ekonominės veiklos rūšis nenustatyta, todėl paraiškoje ir projekto sutartyje neįmanoma pagrįstai nustatyti trečiųjų šalių projektų dalyviams taikytinų fiksuotųjų įkainių ir tinkamai suplanuoti projekto biudžetą. Dėl šios priežasties trečiųjų šalių projektų dalyviams nuspręsta taikyti vienodą fiksuotąjį įkainį, apskaičiuotą pagal Lietuvos statistikos departamento pateiktą vidutinį visų ekonominės veiklos rūšių darbo užmokesčio vidutinį dydį, nepriklausomai nuo trečiosios šalies vykdomos pagrindinės ekonominės veiklos rūšies.

Lietuvos statistikos departamento oficialiosios statistikos portale yra skelbiami ketvirtiniai ir metiniai darbo užmokesčio vidutiniai dydžiai. Tyrimo atlikimo metu 2015 m. metiniai darbo užmokesčio vidutiniai dydžiai dar nebuvo paskelbti, todėl nuspręsta naudoti naujausius oficialiai skelbiamus paskutinių 12 mėnesių (t. y. 2014 m. IV ketvirčio ir 2015 m. I-III ketvirčių) duomenis⁵. Lietuvos statistikos departamentas neskelbia duomenų apie vidutinį valandinį darbo užmokestį privačiame sektoriuje su individualiosiomis įmonėmis, todėl tyrimo tikslams naudojami vidutinio mėnesinio bruto⁶ darbo užmokesčio duomenys.

Skaičiuojant privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžius, taip pat buvo naudoti šie dokumentai ir duomenų šaltiniai:

1. Lietuvos Respublikos darbo kodeksas (toliau – DK);
2. Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo įstatymas;
3. Lietuvos Respublikos Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymas;
4. Lietuvos Respublikos garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymas;
5. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 (toliau – PAFT);
6. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. gruodžio 19 d. įsakymas Nr. A1-535 “Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2012 metais patvirtinimo”;
7. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. gruodžio 21 d. įsakymas Nr. A1-581 “Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2013 metais patvirtinimo”;
8. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2013 m. gruodžio 16 d. įsakymas Nr. A1-693 “Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2014 metais patvirtinimo”;
9. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2014 m. gruodžio 12 d. įsakymas Nr. A1-646 “Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2015 metais patvirtinimo”;
10. Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymas Nr. A1-789 “Dėl metinių darbo dienų koeficientų bei metinių vidutinio mėnesio darbo dienų ir valandų skaičių 2016 metais patvirtinimo”;

⁵ Duomenų šaltinis: <http://osp.stat.gov.lt/statistiniu-rodikliu-analize?id=1823&status=A>

⁶ Bruto darbo užmokestis – atlyginimas pinigais, apimantis tiesiogiai darbdavio darbuotojui mokamą pagrindinį darbo užmokestį ir papildomą uždarbį, įskaitant darbuotojo mokamas valstybinio socialinio draudimo įmokas ir gyventojų pajamų mokestį. Neįskaitoma materialinė, laikinojo nedarbingumo pašalpa, mokama neatsižvelgiant į finansavimo šaltinį, kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas, išeitinė išmoka ir pan. (Šaltinis: Lietuvos statistikos departamento generalinio direktoriaus 2014 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. DJ-107 patvirtinta Ketvirtinio darbo apmokėjimo statistinių rodiklių rengimo metodika)

11. Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintos Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) (toliau – Rekomendacijos dėl išlaidų atitikties).

I.2 TYRIMO METODIKA

Atsižvelgiant į tai, kad projektų vykdančiasis personalas bei dalyviai projekto veikloje gali dalyvauti ne visą darbo dieną, o tik keletą valandų, bei vadovaujantis Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties 166 punkto rekomendacija „*siekiant paprastesnės fiksuotųjų įkainių apskaitos, rekomenduojamas darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio kiekybinio rezultato vienetas – darbo valanda*“, šiuo tyrimu yra nustatomas valandinio darbo užmokesčio fiksuotojo įkainio dydis.

Lietuvos Respublikoje metinis darbo valandų skaičius kinta kasmet, priklausomai nuo dienų skaičiaus metuose (keliamaisiais metais darbo valandų skaičius įprastai didesnis) ir valstybinių švenčių dienų (ne)sutapimu su savaitgalio dienomis. Vadovaujantis tyrimo ataskaitos I.1 dalies 6-10 punktuose nustatytais įsakymais, esant penkių darbo dienų savaitei, metinis darbo valandų skaičius per pastaruosius penkerius metus sudarė:

- 2012 metais – 2010 val.;
- 2013 metais – 2001 val.;
- 2014 metais – 2009 val.;
- 2015 metais – 2010 val.;
- 2016 metais – 2010 val.

Vidutinis (apskaičiuotas aritmetinio vidurkio būdu) metinis darbo valandų skaičius 2012–2016 metais sudarė 2008 valandas. Šios valandos taip pat apima kasmetinių atostogų valandas, kurios, vadovaujantis DK 126 straipsnio nuostatomis, sudaro ne mažiau kaip 20 darbo dienų (jeigu dirbama penkias darbo dienas per savaitę), t.y. 160 pilnų darbo valandų. Atitinkamai, vidutinis metinis asmens dirbtų valandų skaičius, atėmus kasmetinių atostogų valandas, sudaro 1848 valandas (2008 – 160 = 1848) per metus.

Vadovaujantis Rekomendacijų 141 punkto nuostatomis, tinkamos finansuoti projektą vykdančių asmenų darbo užmokesčio išlaidos gali apimti apskaičiuotą darbo užmokesį ir išlaidas su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams (socialinio draudimo, privalomojo sveikatos draudimo mokesčius, įmokas garantiniam fondui, darbo užmokesį už kasmetines atostogas projekto vykdymo laikotarpiu, darbo užmokesį už papildomas poilsio dienas asmenims, auginantiems du ar daugiau vaikų iki 12 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, kompensaciją už nepanaudotas kasmetines atostogas). Vadovaujantis Rekomendacijų dėl išlaidų atitikties 164 punkto nuostatomis, išlaidos projekto veiklose dalyvaujančių asmenų darbo užmokesčiui už kasmetines atostogas ar išlaidos kompensacijoms už nepanaudotas atostogas yra laikomos netinkamomis finansuoti, jeigu ES ir (ar) Lietuvos Respublikos teisės aktuose (pavyzdžiui, valstybės pagalbos schemeje, projektų finansavimo sąlygų apraše ar pan.) nenustatyta kitaip. Atsižvelgiant į šias nuostatas, tikslinga išskirti atskirus fiksuotuosius įkainius projektams vykdančioms asmenims ir projektuose dalyvaujantiems asmenims:

- 1) skaičiuojant privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžius, kasmetinių atostogų valandos yra tinkamos finansuoti, todėl atimamos iš vidutinio metinio darbo valandų skaičiaus – tokiu būdu apskaičiuotas vidutinis 1 darbo valandos įkainis apima kasmetinių atostogų išmokas (2008 – 160 = 1848 val.), ir
- 2) skaičiuojant privačių juridinių asmenų projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžius, kasmetinių atostogų valandos nėra tinkamos finansuoti, todėl neatimamos iš vidutinio metinio

darbo valandų skaičiaus – tokiu būdu apskaičiuotas vidutinis 1 darbo valandos įkainis neapima kasmetinių atostogų išmokų (2008 val.).

Siekiant fiksuotųjų įkainių taikymo paprastumo, šiuo vidutiniu metiniu darbo valandų skaičiumi (1848 val. projektų vykdančiojo personalo ir 2008 val. projektų dalyvių) rekomenduojama vadovautis nustatant privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžius visam 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos laikotarpiui, atsisakant kasmetinio valandinio fiksuotojo įkainio perskaičiavimo pagal faktinį darbo valandų konkrečiais metais skaičių, kadangi Lietuvoje įprastai nustatomas mėnesinis darbo užmokesčio dydis, nepriklausantis nuo darbo dienų/valandų skaičiaus, todėl metinė darbo užmokesčio suma nekinta keičiantis metiniam darbo valandų skaičiui.

Vadovaujantis Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių 418 punktu, tinkamos finansuoti darbo užmokesčio išlaidos taip pat gali apimti darbdavio mokamas socialinio draudimo įmokas, taip pat įmokas į Garantinį fondą, kitus su darbo santykiais susijusius įsipareigojimus. Taigi, privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai apskaičiuojami prie vidutinio bruto darbo užmokesčio pridėjus išlaidas su darbo santykiais susijusiems darbdavio įsipareigojimams.

Atnaujinant tyrimą 2019 m., naudoti naujaisi oficialiai skelbiami paskutinių 12 mėnesių (t. y. 2018 m. I–IV ketvirčių) darbo užmokesčio privačiame sektoriuje su individualiosiomis įmonėmis (bruto, vyrai ir moterys), duomenys⁷ bei vadovaujamosi Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo 8 straipsnio 1 dalies nuostatomis bei Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 straipsnio nuostatomis. Draudėjo mokami valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai (nedarbo socialinis draudimas, nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinis draudimas) sudaro:

- 1,45 proc., jei mokama už darbuotojus, dirbančius pagal neterminuotas sutartis;
- 2,17 proc., jei mokama už darbuotojus, dirbančius pagal terminuotas sutartis.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Garantijų darbuotojams jų darbdaviui tapus nemokiam ir ilgalaikio darbo išmokų įstatymo 5 straipsnio 3 dalies nuostatomis ir 14 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nuo 2019 m. sausio 1 d. darbdaviai moka įmokas nuo darbuotojams, apskaičiuotų pajamų, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos, 0,16 proc. į ilgalaikio darbo išmokų fondą ir 0,16 proc. į garantinį fondą išskyrus biudžetines įstaigas.

Kadangi, atnaujinant tyrimą, analizuojami 2018 metų darbo užmokesčio duomenys, remiantis 2018 m. birželio 28 d. Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo Nr. I-1336 2, 4, 7, 8, 10, 23, 25 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymo Nr. XIII-1336, 9 straipsnio 4 dalimi, apskaičiuoti vidutiniai įkainiai, padidinti 1,289 karto.

Siekiant užtikrinti tvarų, ilgalaikėje perspektyvoje naudojamą rezultatą, rekomenduojama, kad projekto vykdytojai įgyvendinti projektui rinktųsi įmonės ar įstaigos darbuotojus, kurie dirba pagal neterminuotas darbo sutartis ir kurių dalyvavimas projekte atneša įmonei ar įstaigai ilgalaikės naudos. Dažnu atveju darbuotojai, dirbantys pagal terminuotas darbo sutartis, yra besistažuojančios, atliekantys praktiką, dirbantys su trumpalaikę veikla asmenys, pasamdyti konkrečioms trumpalaikėms veikloms atlikti ar pasidalinti patirtimi, todėl tikėtina, kad tokių asmenų įtraukimas įgyvendinamo projekto veikloms atlikti, projekto vykdytojui būtų finansiškai netikslingas, neatneštų ilgalaikės naudos, neteiktų skatinamojo efekto. Taip pat dažnu atveju projekto veiklose dalyvauja ilgalaikiai įmonės darbuotojai, kadangi projekto vykdytojas investuoja į savo darbuotojus, jų kvalifikaciją ar aukštesnę kompetenciją, finansiškai netikslinga būtų į projekto veiklas įtraukti darbuotojus, įdarbintus pagal terminuotą darbo sutartį. Atsižvelgiant į tai, apskaičiuojant fiksuotąjį įkainį laikoma, kad darbuotojai, kurie įgyvendina projekto veiklas ar jose dalyvauja, dirba pagal neterminuotas darbo sutartis.

⁷ <https://www.stat.gov.lt/>

Atitinkamai, privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai (skirtingoms ekonominės veiklos rūšims) yra skaičiuojami pagal formulę žemiau:

$$F_{\text{PDUvykd/PDUdal}} = ((DU_{\text{bruto}} * 1,289) + VSD_{\text{neterm}} + GF + IDIF) * M\text{en}_{\text{sk}} / Val_{\text{sk}}, \text{ kur}$$

$F_{\text{PDUvykd/PDUdal}}$ – Privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo/dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis;

DU_{bruto} – Lietuvos statistikos departamento skelbiamas privataus sektoriaus su individualiomis įmonėmis vidutinis mėnesinis darbo užmokestis (bruto), Eur/mėn.;

VSD_{neterm} – draudėjo apskaičiuojamos ir mokamos valstybinio socialinio draudimo įmokos dydis (1,45 proc. nuo $DU_{\text{bruto}} * 1,289$);

GF – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos įmokos į Garantinį fondą dydis (0,16 proc. nuo $DU_{\text{bruto}} * 1,289$);

$IDIF$ – darbdavio apskaičiuojamos ir mokamos įmokos į Ilgalaikio darbo išmokų fondą dydis (0,16 proc. nuo $DU_{\text{bruto}} * 1,289$);

$M\text{en}_{\text{sk}}$ – mėnesių skaičius per kalendorinius metus (12 mėn.);

Val_{sk} – vidutinis metinis darbo valandų skaičius (1848 val. projektus vykdančiam personalui, 2008 val. projektų dalyviams).

Detalūs privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių skaičiavimai pateikiami tyrimo ataskaitos 2 priede, projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių skaičiavimai – 3 priede.

II. TYRIMO REZULTATAI

Remiantis tyrimo ataskaitos I dalyje pateiktomis prielaidomis ir metodika nustatyti privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžiai pateikiami 1 lentelėje.

1 LENTELĖ. PRIVAČIŲ JURIDINIŲ ASMENŲ PROJEKTŲ VYKLANČIOJO PERSONALO BEI DALYVIŲ DARBO UŽMOKESČIO FIKSUOTŲJŲ ĮKAINIŲ DYDŽIAI

Eil. Nr.	Ekonominė veikla ⁸	ERVK 2 red.					Projektų vykdančiojo personalo darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis, Eur/val.	Projektų dalyvių darbo užmokesčio fiksuotasis įkainis, Eur/val.
		Sekcijos Nr.	Skyriaus Nr.	Grupės Nr.	Klasės Nr.	Poklasio Nr.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Žemės ūkis, miškininkystė ir žuvininkystė	A	-	-	-	-	6,62	6,10
2.	Augalininkystė ir gyvulininkystė, medžioklė ir susijusių paslaugų veikla	A	1	-	-	-	7,01	6,45
3.	Miškininkystė ir medienos ruošą	A	2	-	-	-	5,04	4,64
	Žvejyba ir akvakultūra	A	3	-	-	-	7,47	6,88
4.	Kasyba ir karjerų eksploatavimas; apdirbamoji gamyba	B-C	-	-	-	-	8,09	7,45
5.	Kasyba ir karjerų eksploatavimas	B	-	-	-	-	9,33	8,59
6.	Apdirbamoji gamyba ⁹	C	-	-	-	-	8,07	7,43
7.	Maisto produktų, gėrimų ir tabako gamyba	C	10-12	-	-	-	7,65	7,04
8.	Tekstilės gaminių gamyba; drabužių siuvimas (gamyba); odos ir odos dirbinių gamyba	C	13-15	-	-	-	6,13	5,64
9.	Tekstilės gaminių gamyba	C	13	-	-	-	7,05	6,49
10.	Drabužių siuvimas (gamyba)	C	14	-	-	-	5,62	5,17
11.	Odos ir odos dirbinių gamyba	C	15	-	-	-	5,28	4,86
12.	Medienos, popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba; leidyba ir spausdinimas	C	16-18	-	-	-	7,50	6,90
13.	Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	C	20	-	-	-	12,05	11,09
14.	Pagrindinių vaistų pramonės gaminių ir farmacinių preparatų gamyba	C	21	-	-	-	11,87	10,92

⁸ Jeigu ekonominės veiklos rūšiai galima taikyti daugiau negu vieną fiksuotąjį įkainį, pvz. yra nustatyti sekcijos Nr. 31 ir bendras sekcijų Nr. 31-33 fiksuotųjų įkainių dydžiai, taikomas konkrečiai sekcijai (Nr.31) nustatytas fiksuotojo įkainio dydis.

⁹ Taikoma C19 ekonominės veiklos rūšiai, kadangi nėra statistinių duomenų apie C19 sekcijos darbo užmokesčio vidutinius dydžius.

15.	Guminių ir plastikinių gaminių ir kitų nemetalinių mineralinių produktų gamyba	C	22-23	-	-	-	8,80	8,09
16.	Pagrindinių metalų ir metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	C	24-25	-	-	-	8,59	7,90
17.	Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	C	26	-	-	-	12,77	11,75
18.	Elektros įrangos gamyba	C	27	-	-	-	7,88	7,25
19.	Niekur kitur nepriskirtų mašinų ir įrangos gamyba	C	28	-	-	-	9,50	8,74
20.	Transporto įrangos gamyba	C	29-30	-	-	-	8,63	7,94
21.	Baldų gamyba; papuošalų, juvelyrinių dirbinių, muzikos instrumentų, žaislų gamyba; mašinų ir įrangos remontas ir įrengimas	C	31-33	-	-	-	7,90	7,27
22.	Baldų gamyba	C	31	-	-	-	7,38	6,79
23.	Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	D	35	-	-	-	9,48	8,73
24.	Elektros energijos gamyba, perdavimas ir paskirstymas	D	35	35.1	-	-	9,32	8,58
25.	Dujų gamyba; dujinio kuro paskirstymas dujotiekiais	D	35	35.2	-	-	12,81	11,79
26.	Garų tiekimas ir oro kondicionavimas	D	35	35.3	-	-	9,64	8,87
27.	Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	E	36-39	-	-	-	6,65	6,12
28.	Vandens surinkimas, valymas ir tiekimas	E	36	-	-	-	4,90	4,51
29.	Statyba	F	41-43	-	-	-	7,13	6,56
30.	Didmeninė ir mažmeninė prekyba; variklinių transporto priemonių ir motociklų remontas	G	45-47	-	-	-	7,40	6,81
31.	Transportas ir saugojimas	H	49-53	-	-	-	6,55	6,03
32.	Transportas, sandėliavimas	H	49-52	-	-	-	6,53	6,01
33.	Pašto ir pasiuntinių (kurjerių) veikla	H	53	-	-	-	9,40	8,65
34.	Apgyvandinimo ir maitinimo paslaugų veikla	I	55-56	-	-	-	5,47	5,03
35.	Informacija ir ryšiai	J	58-63	-	-	-	14,22	13,09
36.	Finansinė ir draudimo veikla	K	64-66	-	-	-	14,12	12,99
37.	Piniginis tarpininkavimas	K	64	64.1	-	-	14,94	13,75
38.	Draudimo, perdraudimo ir pensijų lėšų kaupimo, išskyrus privalomąjį socialinį draudimą, veikla	K	65	-	-	-	14,91	13,72

39.	Nekilnojamojo turto operacijos	L	-	-	-	-	7,09	6,52
40.	Profesinė, mokslinė ir techninė veikla	M	69-75	-	-	-	10,16	9,35
41.	Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla	M	72	-	-	-	13,97	12,85
42.	Administracinė ir aptarnavimo veikla	N	77-82	-	-	-	6,81	6,27
43.	Švietimas	P	85	-	-	-	7,40	6,81
44.	Bendrasis vidurinis ugdymas	P	85	85.3	85.3.1.	-	9,08	8,36
45.	Aukštasis universitetinis mokslas	P	8	85.4	85.42	85.42.20	9,76	8,98
46.	Žmonių sveikatos priežiūra ir socialinis darbas	Q	86-88	-	-	-	8,38	7,71
47.	Žmonių sveikatos priežiūros veikla	Q	86	-	-	-	8,96	8,24
48.	Kita stacionarinė globos veikla; nesusijusio su apgyvendinimu socialinio darbo veikla	Q	87-88	-	-	-	6,18	5,69
49.	Meninė, pramoginė ir poilsio organizavimo veikla	R	90-93	-	-	-	6,55	6,03
50.	Kita aptarnavimo veikla	S	94-96	-	-	-	6,47	5,95
51.	Iš viso pagal ekonomines veiklos rūšis ¹⁰	-	-	-	-	-	-	7,23

¹⁰ Taikoma trečiųjų šalių (privatų juridinių asmenų) projektų dalyviams. Projekto vykdytojo (partnerio) darbuotojams taikoma tuo atveju, jeigu jų vykdomos ekonominės veiklos rūšiai neįmanoma priskirti nei vieno lentelėje nurodyto fiksuotojo įkainio (pavyzdžiui, jeigu atitinkamai ekonominės veiklos rūšiai statistiniai duomenys neskelbiami).

Pagal 1 lentelėje nustatytus privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotuosius įkainius apmokama suma už ataskaitinį laikotarpį apskaičiuojama projekto vykdančiojo personalo dirbtą projekte arba dalyvio dalyvavimo projekto veiklose laiką (valandomis) padauginus iš nustatyto fiksuotojo įkainio dydžio.

III. NUSTATYTŲ FIKSUOTŲJŲ DYDŽIŲ TAIKYMAS

Tyrimo ataskaitos II dalyje nustatyti privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžiai taikomi nuo tyrimo ataskaitos įsigaliojimo dienos. Tyrimo ataskaita ir priedai skelbiami svetainėje <http://www.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/supaprastinto-islaidu-apmokejimo-tyrimai>.

Fiksuotųjų dydžių perskaičiavimo sąlygos. Šioje tyrimo ataskaitoje nustatytus fiksuotuosius įkainių dydžius rekomenduojama perskaičiuoti vieną kartą per metus, Lietuvos statistikos departamentui paskelbus ankstesnių metų metinius (nesant metinių – ketvirtinius) duomenis apie vidutinį darbo užmokestį pagal ekonominės veiklos rūšis, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų II ketvirčio pabaigos. Fiksuotųjų įkainių dydžiai perskaičiuojami iš praėjusių metų (naudojant metinius duomenis) arba naujausių keturių ketvirčių (naudojant ketvirtinius duomenis) duomenų apie vidutinį darbo užmokestį. Papildomai, darbo užmokesčio fiksuotieji įkainiai perskaičiuojami pasikeitus Lietuvos Respublikos teisės aktuose nustatytiems darbdavio mokamų valstybinio socialinio draudimo įmokų, įmokų į Garantinį fondą ir įmokų į Ilgalaikių darbo išmokų fondą dydžiams.

Perskaičiavus fiksuotųjų įkainių dydžius, tyrimo ataskaita išdėstoma nauja redakcija, nurodant naujos redakcijos įsigaliojimo datą. Siekiant fiksuotųjų įkainių taikymo paprastumo ir atsižvelgiant į tai, kad projektų vykdytojai pagrįsdami projekto biudžetą iš anksto planuoja projekto vykdančiojo personalo bei dalyvių skaičių, jų dirbto projekte ar dalyvavimo projekto veiklose laiką ir, atitinkamai, projekto vykdančiojo personalo ar dalyvių darbo užmokesčiui skirtą sumą, konkrečiam projektui taikomi privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotųjų įkainių dydžiai nustatomi projekto sutartyje pagal projekto sutarties įsigaliojimo metu galiojančius fiksuotųjų įkainių dydžius ir nėra keičiami projekto įgyvendinimo metu, tai yra perskaičiuoti fiksuotieji įkainiai taikomi sutartims, kurios sudaromos po perskaičiuotų fiksuotųjų įkainių įsigaliojimo. Tuo atveju, kai iki šios tyrimo ataskaitos atnaujinimo projektų finansavimo sąlygų apraše (arba dokumente, kuriuo apraše numatyta vadovautis) privačių juridinių asmenų projektus vykdantiems asmenims darbo užmokestis buvo nustatytas taikant kitose tyrimo ataskaitose nurodytus dydžius, jie nekeičiami naujai sudaromoms sutartims, jei neviršija šios tyrimo ataskaitos 1 lentelėje nustatytų dydžių.

Tuo atveju, kai audito ar kitos institucijos nustato, kad supaprastintai apmokamų išlaidų dydis ar jo taikymo sąlygos buvo netinkamai nustatyti (tais atvejais, kai dydis turėjo būti mažesnis arba kitaip taikomas), patikslintas dydis ar jo taikymo sąlygos yra taikomi jau įgyvendinamų projektų veiksmų, vykdomų nuo dydžio ar jo taikymo sąlygų patikslinimo įsigaliojimo dienos, išlaidoms apmokėti¹¹.

Fiksuotųjų dydžių vertinimas paraiškų vertinimo etape. Pareiškėjas kartu su paraiška teikia tyrimo ataskaitos 1 priede pateikiamą formą „Pareiškėjo (partnerio) vykdomos ekonominės veiklos rūšis pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.)“, kurioje nurodo privačių juridinių asmenų (pareiškėjo ir kiekvieno projekto partnerio), kurių darbuotojai vykdys ir dalyvaus projekto veiklose, pagrindinės ekonominės veiklos rūšies kodą pagal žemiausią EVRK 2 red. klasifikatoriaus lygmenį (kaip nurodyta tyrimo ataskaitos 2 ir 3 priedų, 3-7 stulpeliuose), atitinkantį Lietuvos statistikos departamento statistiniame ūkio subjektų registre nurodytą ūkio subjekto pagrindinės ekonominės veiklos rūšies kodą (<http://www2.stat.gov.lt:8777/imonos/sector.html>).

---

¹¹ PAFT 428¹ punktas

Remdamasi šia informacija, įgyvendinančioji institucija projekto sutartyje nustato privačių juridinių asmenų projektų vykdančiojo personalo bei dalyvių darbo užmokesčio fiksuotuosius dydžius projekte dirbantiems asmenims bei projekto dalyviams, kurie yra projekto vykdytojo ar partnerio darbuotojai arba projekto sutartyje pateikia nuorodą į šią tyrimo ataskaitą. Trečiųjų šalių, kurios priskiriamos privatiems juridiniams asmenims, darbuotojams – projekto dalyviams, taikomas tyrimo ataskaitos 3 priedo II skirsnyje nustatytas fiksuotojo įkainio dydis.

Fiksuotųjų dydžių vertinimas projektų administravimo etape. Deklaruojant projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio (ne projektų dalyvių) išlaidas, dirbtam laikui taip pat priskiriamas ligos laikas, už kurį pašalpą moka darbdavys, bei pagal teisės aktus darbuotojui priklausančio papildomo poilsio laikas (pvz., papildomos poilsio dienos auginantiems 2 ar daugiau vaikų iki 12 metų), proporcingas projekte dirbtam laikui. Į projektą vykdančio personalo darbo užmokesčio fiksuotuosius įkainius jau įskaičiuotos projektą vykdančio personalo kasmetinėms atostogoms apmokėti reikalingos išlaidos.

Projekto išlaidoms, kurios apmokamos taikant tyrimo ataskaitoje nustatytus FĮ dydžius pagrįsti projekto vykdytojas su mokėjimo prašymais turi pateikti suvestines pažymas, kurių rekomenduojamos formos pateikiamos tyrimo ataskaitos 4 ir 5 prieduose, taip pat rezultatą pagrindžiančius dokumentus:

- 1) kuriuose nustatomos asmens darbo projekte funkcijos (pareigybės) ir trukmė (darbo dienos ir (ar) savaitės), pavyzdžiui, darbo sutartis arba jų išrašus, darbo laiko apskaitos žiniaraščius ir pan., siekiant pagrįsti projektus vykdančiojo personalo patiriamas išlaidas;
- 2) patvirtinančius dalyvio priklausymą tikslinei grupei, dalyvių anketas, dalyvių sąrašus su parašais ir pan., siekiant pagrįsti projektų dalyvių patiriamas išlaidas.

Tyrimo atnaujinimas finansuotas iš Techninės paramos lėšų (projektas Nr. 11.0.1-CPVA-V-201-01-0030 „Europos socialinio fondo agentūra – metodinės pagalbos ir konsultacijų teikimas“).

